

YURT İÇİ ASGARİ KURUMLAR VERGİSİ

M. Aykut KELECİOĞLU
Yeminli Mali Müşavir

Bilindiđi üzere ÷lkemizde kurumlar vergisi genel oranı % 25'dir. Beyan edilen kazanç üzerinden indirim ve istisna uygulaması nedeniyle hesaplanan ve 3denen kurumlar vergisi bu oranın çok altında kaldığından beyan edilen kazanç ile matrah arasında bağ kurulmak suretiyle 3denmesi gereken asgari bir vergi ihdas edilmesi y3ntemi getirilmiştir: *YURT İÇİ ASGARİ KURUMLAR VERGİSİ*

7524 sayılı Kanun ile;**2025 yılı ve izleyen vergilendirme d3nemlerinde elde edilen kazançlara**, 3zel hesap d3nemine tabi olan kurumların ise **2025 takvim yılında başlayan 3zel hesap d3nemi ve izleyen vergilendirme d3nemlerinde elde edilen kazançlarına** uygulanmak üzere kanunun yayımı tarihinden geçerli olmak üzere KVK'na 32/C maddesi eklenmiştir.

7524 Sayılı Kanun gerekçesine göre; eklenen bu hüküm kurumlar vergisi mükelleflerinin hesaplayacakları kurumlar vergisinin tespitine yönelik vergi güvenlik müessesidir.

Mevcut hükümler çerçevesinde kurumların bir hesap dönemi içerisinde elde ettikleri kazançlarına KVK m. 32/1-9 fıkrası hükümleri (**%25** olarak belirlenen kurumlar vergisi oranı ile bu oranda; *Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az % 20 oranında halka arz edilen kurumlarda **2 puan**, ihracat yapan kurumlarda **5 puan**, üretim faaliyeti ile iştigal eden kurumlarda **1 puan** indirim uygulaması düzenlenmiştir*) ile KVK'nun 32/A maddesi hükümleri (*teşvik belgesine bağlanan yatırımlar için uygulanan indirimli kurumlar vergisi uygulaması düzenlenmiştir*) uygulanması suretiyle tespit edilecek oranın tatbik edilmesiyle kurumlar vergisi hesaplanmaya devam edecektir.

ANCAK hesaplanan bu vergi kurumların indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kazancının %10'undan az olamayacaktır.

**Bu oranı;
sektörler,
faaliyet konusu,
iş kolları
üretim alanları itibarıyla**

**ayrı ayrı ya da birlikte sıfıra kadar
indirmeye veya bir katına kadar
artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.**

KİMLER AKV MÜKELLEFİ ?

- Asgari kurumlar vergisinin mükellefleri, Kurumlar Vergisi Kanununda sayılan mükelleflerdir.
- Türkiye'de elde ettikleri kazançlarını kurumlar vergisi beyannamesi ile beyan etmek zorunda olan dar mükellef kurumlar da asgari kurumlar vergisine tabi bulunmaktadır.
- Ayrıca, Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinde yer alan ve vergisi tevkif suretiyle alınan kazanç ve iratların beyanı dar mükelleflerin ihtiyarına bırakılmıştır. Dar mükellef kurumların söz konusu kazanç ve iratlar nedeniyle beyanname vermeleri halinde, bu kurumlar da asgari kurumlar vergisine tabi olacaklardır.
- Kurumlar vergisinden muaf olan kurumlar vergisi mükellefleri ile ilk defa faaliyete başlayan kurumlar hakkında faaliyete başlanılan hesap döneminden itibaren **üç hesap dönemi** boyunca asgari vergi hükümleri **uygulanmayacaktır**
- Birleşme, devir, tür değişikliği ile kısmi ve tam bölünme suretiyle kurulan şirketler ilk defa faaliyete başlayan şirket olarak kabul edilmeyecektir.
- Gelir Vergisi Kanununun "Hasılat esaslı kazanç tespiti" başlıklı 113 üncü maddesine göre hasılat esasına göre vergilendirilen kurumlar vergisi mükellefleri hakkında asgari vergi **uygulanmayacaktır.**

KURUMLAR VERGİSİNİ NASIL HESAPLIYORDUK?

TİCARİ KARDAN/ZARARDAN MALİ KAR /ZARARA

TİCARİ BİLANÇO KARI

TİCARİ BİLANÇO ZARARI

+

KKEG

-

ZARAR OLSA DAHİ İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER

-

GEÇMİŞ YIL ZARARI

-

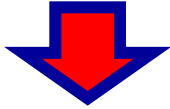
KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER

=

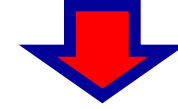
DÖNEM SAFİ KURUM KAZANCI (MATRAH) → MALİ KAR

AKV NASIL HESAPLANACAK?

Kurumların bir hesap dönemi içerisinde elde ettikleri kazançlarına, Kanunun 32 nci maddesinin birinci ila dokuzuncu fıkrası hükümleri ile 32/A maddesinin uygulanması suretiyle tespit olunacak oranın tatbik edilmesiyle hesaplanan kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olamayacaktır.

İndirim ve istisnalar düşülmeden önceki kazanç hesap dönemi sonundaki ticari bilanço kârına veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesiyle bulunan tutarı ifade etmektedir

Beyannamelerde indirim konusu yapılan geçmiş yıl zararları asgari kurumlar vergisinden düşülmeyecek asgari kurumlar vergisinin hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

Ticari bilanço karı ile kanunen kabul edilmeyen giderler toplamının veya ticari bilanço zararı ile kanunen kabul edilmeyen giderler toplamının **sıfırdan büyük olduğu durumlarda asgari kurumlar vergisi hesaplaması yapılacaktır.**

AKV NASIL HESAPLANACAK?

- Kurumlar vergisi mükellefleri, kurum geçici ve kurumlar vergisi beyannamelerinde Kanunun 32 nci ve 32/A maddeleri hükümlerini dikkate alarak kurumlar vergilerini hesaplayacaklardır.
- **Aynı beyannamelerde, ticari bilanço karı/zararına kanunen kabul edilmeyen giderlerini ekleyeceklerdir.**
- **Bu tutarın sıfırdan büyük olması halinde, bu tutardan asgari kurumlar vergisi kapsamı dışında bulunan **BAZI İNDİRİM VE İSTİSNALAR** düşülecektir.**
- **Kalan bir tutar bulunması halinde bu tutara %10 oranı uygulanmak suretiyle asgari kurumlar vergisi hesaplanacaktır.**

Mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulduğu dönemlerde, asgari kurumlar vergisi hesabında enflasyon düzeltmesi sonucu oluşan değerler dikkate alınacaktır.

AKV NASIL HESAPLANACAK?

AYRICA

Hesaplanan asgari kurumlar vergisinden **VARSA** ;

- Kurumlar Vergisi Kanununun 32 nci maddenin altıncı, yedinci ve sekizinci fıkraları uyarınca payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında **ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında** halka arz edilen kurum kazançlarına uygulanan iki puan, ihracat kazançlarına uygulanan beş puan, sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların **münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına uygulanan bir puanlık** indirimli oran uygulaması nedeniyle alınmayan vergi,
- Kurumlar Vergisi Kanununun 32/C maddesinin yürürlüğe girdiği **2/8/2024 tarihinden önce** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında alınmış olan teşvik belgelerindeki yatırıma katkı tutarlarının kullanılması nedeniyle **32/A maddesi hükmüne istinaden ilgili hesap döneminde alınmayan vergi**

indirilecek ve ödenmesi gereken asgari kurumlar vergisi belirlenecektir.

Yukarıda belirtilen KVK 32/6-7-8 ve 32/A maddesinin aynı kazançta uygulandığı durumlarda, indirimli oran uygulamaları dolayısıyla alınmayan vergilerin tamamı asgari kurumlar vergisinden indirilebilecektir.

AKV NASIL HESAPLANACAK?

32/A KAPSAMINDA ALINMAYAN VERGİNİN HESAPLANAN AKV'DEN DÜŞÜLMESİNDE DİKKAT !

Bu kapsamdaki yatırıma katkı tutarının tespitinde, **2/8/2024 tarihinden önce** mevcut yatırım teşvik belgelerinde kayıtlı olan yatırım tutarı dikkate alınacak, **bu tarihten sonra** yatırım teşvik belgesinde gerçekleştirilen revizeler sonucundaki artışlar hesaplamaaya **dahil edilmeyecektir.**

2/8/2024 tarihinden sonra (bu tarih dahil) yeni alınan teşvik belgeleri kapsamında yatırıma katkı tutarlarının kullanılması nedeniyle 32/A maddesi hükmüne istinaden ilgili hesap döneminde alınmayan vergi, hesaplanan **asgari vergiden düşülemeyecektir.**

Bu nedenle AKV açısından 02.08.2024 öncesi ve sonrası yatırıma katkı tutarının ayrı ayrı hesaplanması gerekmektedir !

AKV NASIL HESAPLANACAK?

- Hesaplanan asgari kurumlar vergisinden, Kurumlar Vergisi Kanununun 32 nci ve 32/A maddeleri hükümleri dikkate alınarak indirimli oran uygulamaları nedeniyle alınmayan vergi tutarları düşüldükten sonra **kalan tutarın mükellefin beyanı üzerine hesaplanan vergi tutarını aşması halinde, aşan fark tutar kadar asgari vergi hesaplanacaktır.**
- Hesaplanan asgari vergiden hesap dönemine ilişkin **tevkif suretiyle ödenen** kurumlar vergisi ile **ödenen geçici vergiler** mahsup edilebilecektir.
- Mükelleflerin; tasfiye, birleşme, devir ve tam bölünme işlemleri nedeniyle vermiş oldukları beyannamelerinde de asgari kurumlar vergisini hesaplamaları gerekmektedir.
- Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121 inci maddesi kapsamında (*Vergiye uyumlu mükelleflerde vergi indirimi*) vergi indirimi hakkı bulunan kurumlar, hesaplanan asgari kurumlar vergisi için de bu haklarını kullanabileceklerdir.

TÜM BU HESAPLAMALAR GEÇİCİ VERGİ DÖNEMLERİNDE DE YAPILACAKTIR

HANGİ İNDİRİM VE İSTİSNALAR AKV HESABINDA DÜŞÜLEBİLECEK?

5520 sayılı Kanun ile diğer Kanunlarda yer alan ve asgari kurumlar vergisi matrahından düşülen istisnalar aşağıdaki gibidir:

- İştirak kazançları istisnası (KVK m. 5/1-a)
- Emisyon primi kazancı istisnası (KVK m. 5-1-ç)
- Yatırım fon ve ortaklıklarının kazancı istisnası (taşınmazlardan elde edilen kazançlar hariç) (KVK m.5/1-d)
- Risturn kazanç istisnası (KVK m. 5/1-i)
- Sat-kirala-geri al işlemlerine yönelik kazanç istisnası (KVK m. 5/1-j)
- Varlık kiralama işlemlerinden elde edilen kazanç istisnası (KVK m. 5/1-k)
- Türk uluslararası gemi siciline kayıtlı gemilerin işletilmesinden sağlanan kazanç istisnası (4490 s.k. m.12)
- Serbest bölgelerde elde edilen kazanç istisnası (3218 s.k. geç. m.3)
- Teknoloji geliştirme bölgelerinde elde edilen kazanç istisnası (4691 s.k. geç.m.2)

5520 sayılı Kanun ile diğer Kanunlarda yer alan ve asgari kurumlar vergisi matrahından düşülen indirimler aşağıdaki gibidir:

- VUK'nun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlarda indirim (KVK m. 10/1-g)
- Engelliler hakkında Kanuna göre korumalı işyeri (KVK m. 10/1-h)
- Ar-Ge ve tasarım indirimi (KVK 10/1-a ,6550 s.k. geç. m.1/c)

HANGİ İNDİRİM VE İSTİSNALAR AKV HESABINDA DÜŞÜLEBİLECEK?

- Kurumlar vergisi beyannamesinin “Diğer indirimler” veya “Diğer indirimler ve istisnalar” satırlarında gösterilmekle birlikte, mahiyet itibarıyla indirim veya istisna kapsamında olmayıp, daha çok vergi matrahının doğru hesaplanması amacıyla beyannamenin bu satırlarına yazılan (Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile Vergi Usul Kanunu hükümleri arasındaki değerlendirme farkları, örtülü sermaye kabul edilen borçlanmalarda borç alan kurum nezdinde Türk Lirası'nın değer kazanması sonucu oluşan kur farkı gelirleri, kıdem tazminatı karşılığı iptali, vergi borçlarına mahsup edilen ve gelir olarak dikkate alınan 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesi kapsamındaki indirim hakkı gibi) tutarlar üzerinden **asgari kurumlar vergisi hesaplanmayacaktır.**
- Yürürlükte bulunan çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları kapsamında, vergilendirme hakkının ilgili ülkede bulunması nedeniyle Türkiye'nin vergi alma hakkı olmadığı veya söz konusu kazançların Türkiye'de istisna edilmesi gerektiği durumlarda, elde edilen ve kurum kazancına dâhil edilerek beyannamenin “Diğer indirimler” ile “Diğer indirimler ve istisnalar” satırlarında matrahtan indirim konusu yapılan tutarlar asgari kurumlar vergisinin kapsamına girmeyecektir. Ayrıca, yürürlükte bulunan ikili veya çok taraflı diğer uluslararası anlaşmalar uyarınca, kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlar da kapsamda değildir.

AKV HESABINDA HANGİ İSTİSNALAR KURUM KAZANCINDAN DÜŞÜLEMEZ ?

- Yurt dışı iştirak kazançları istisnası (KVK m.5/1-b)
- Yurt dışı iştirak hissesi satış kazancı istisnası (KVK m.5/1-c)
- Yatırım fon ve ortaklığı kazancı istisnası(Taşınmazlardan elde edilen kazançlar) (KVK m.5/1-d) (*)
- Taşınmaz, iştirak hisseleri ve fon satış kazancı istisnası (KVK m.5/1-e)
- Bankalara, finansal kiralama ya da finansman şirketlerine veya TMSF'ye borçlu durumda olanların taşınmaz veya iştirak hisselerinin satış kazancı istisnası (KVK m.5/1-f)
- Yurt dışı şube kazançları istisnası (KVK m.5 /1-f)
- Yurt dışı inşaat, onarım, montaj ve teknik hizmetler kazanç istisnası (KVK m.5/1-h)
- Eğitim ve öğretim kazanç istisnası (KVK m. 5/1-ı)
- Yabancı fon kazançlarının vergilendirilmesinde yönetici şirketlere ilişkin kazanç istisnası (KVK.m.5/A)
- Sınai mülkiyet hakları satış kazancı istisnası (KVK m.5/B)
- Kur korumalı mevduat ve katılım hesaplarından elde edilen kazanç istisnası (KVK. geç.m. 14)
- Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazanç istisnası (GVK geç.m. 76)
- Araştırma altyapılarının Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarda istisna (6550 s.k.geç. m. 1/a)
- Özel kanunlarda yer alan ve asgari vergi matrahına dâhil edilmesi gereken diğer istisnalar

(*) Kurumlar Vergisi Kanununun Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde sayılan yatırım fon ve ortaklıklarının istisna kapsamında taşınmazlarından elde ettikleri kazançları, asgari kurumlar vergisinin kapsamındadır. Yatırım fon ve ortaklıklarının, ticari mal niteliğinde olanlar dahil sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançlar; taşınmaz alım satım kazançları, kira gelirleri, taşınmaza dayalı hakların devir ve temlikinden elde edilen kazançlar, taşınmaz inşaat projelerinden elde edilen gelirler, taşınmaz işletme gelirleri gibi doğrudan taşınmazlardan elde ettikleri kazançlardır.

AKV HESABINDA HANGİ İNDİRİMLER KURUM KAZANCINDAN DÜŞÜLEMEZ ?

- Sponsorluk harcamalarında indirim (KVK m.10/1-b)
- Bağış ve yardımlarda indirim (KVK m.1/1-c)
- Eğitim ve sağlık tesisleri ile yurt inşaatlarına ilişkin bağış ve yardımlarda indirim (KVK m.10/1-ç)
- Kültür ve turizm amaçlı bağış ve yardımlarda indirim (KVK m.10/1-d)
- Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına yapılan bağışlarda indirim (KVK m.10/1-e)
- Kızılay Derneği ile Yeşilay Cemiyetine yapılan nakdi bağış ve yardımlarda indirim (KVK m.10/1-f)
- Yurt dışına verilen yazılım, mühendislik, eğitim ve sağlık hizmetleri kazanç indirimi (KVK m.10/1-ğ)
- Nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi (KVK m.10/1-ı)
- İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyette bulunan kurumların elde ettiği kazançlarda indirim (KVK 10/1-i)
- Yatırım indirimi istisnası (GVK mülga 19, geçici 61 ve geçici 69)
- Teknogirişim sermaye desteği indirimi (5746 s.k. m.3/5)
- Teknokent sermaye desteği indirimi (4691 s.k. Geç. madde 4)
- Özel kanunlarda yer alan ve asgari vergi matrahına dâhil edilmesi gereken diğer indirimler

KVK ile diğer Kanunlarda yer alan istisna ve indirimlerin, kurumlar vergisi beyannamesinin ilgili satırlarında gösterilerek indirim konusu yapılması gerekmekte olup, ilgili satırı bulunmayan istisna ve indirimlerin ilgisine göre beyannamenin "Diğer indirimler ve istisnalar" veya "Diğer indirimler" bölümlerinde gösterilerek vergiye tabi matrahın tespitinde dikkate alınması mümkün bulunmaktadır. Bu şekilde indirim konusu yapılan istisna ve indirimler de asgari kurumlar vergisi kapsamına girecektir.

Örnek

		KURUMLAR VERGİSİ (TL)			ASGARİ KURUMLAR VERGİSİ (TL)
TİCARİ BİLANÇO KARI	1	1.200.000,00	TİCARİ BİLANÇO KARI	1	1.200.000,00
KKEG	2	450.000,00	KKEG	2	450.000,00
ZARAR OLSA DAHİ İNDİRİLECEK İSTİSNALAR VE İNDİRİMLER (4+5+6)	3	620.000,00	ZARAR OLSA DAHİ İNDİRİLECEK İSTİSNALAR VE İNDİRİMLER (4+6)	3	495.000,00
İştirak Kazancı İstisnası	4	250.000,00	İştirak Kazancı İstisnası	4	250.000,00
İştirak Hisssesi Satış Kazancı İstisnası	5	125.000,00	İştirak Hisssesi Satış Kazancı İstisnası	5	
Emisyon Primi İstisnası	6	245.000,00	Emisyon Primi İstisnası	6	245.000,00
GEÇMİŞ YIL ZARARI	7	250.000,00	GEÇMİŞ YIL ZARARI	7	
İNDİRİME ESAS TUTAR ((1+2)-(3+7))	8	780.000,00	İNDİRİME ESAS TUTAR (1+2)-3	8	1.155.000,00
KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER (10+11+12)	9	425.000,00	KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER (10)	9	250.000,00
Ar-Ge İndirimi	10	250.000,00	Ar-Ge İndirimi	10	250.000,00
Bağış ve Yardımlar	11	50.000,00	Bağış ve Yardımlar	11	
Nakit Sermaye Artırımında İndirim	12	125.000,00	Nakit Sermaye Artırımında İndirim	12	
KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI (8-9)	13	355.000,00	KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI (8-9)	13	905.000,00
KURUMLAR VERGİSİ (13 X 0,25)	14	88.750,00	KURUMLAR VERGİSİ (14 X 0,10)	14	90.500,00
02.08.2024 ÖNCESİ TEŞVİK BELGESİNE GÖRE ALINMAYAN VERGİ (32/A)	15	50.000,00	02.08.2024 ÖNCESİ TEŞVİK BELGESİNE GÖRE ALINMAYAN VERGİ (32/A)	15	50.000,00
KURUMLAR VERGİSİ (14-15)	16	38.750,00	KURUMLAR VERGİSİ (15-16)	16	40.500,00

ÖDENECEK KV 40.500 TL

İletişim Bilgilerimiz

Email: aykut@farkdenetim.com
info@farkdenetim.com

Telefon: +90 (312) 442 3187

GSM: +90 (533) 4873454

Adres: Ahmet Mithat Efendi Caddesi No: 35/1
Çankaya ANKARA

Web: www.farkdenetim.com

FARK
DENETİM DANIŞMANLIK VE
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK